



Referanser:

Arkivsak: 17/07081-2

Strategiplan for KA - Høring

Sammendrag

KA har sendt på høring enkelte spørsmål knyttet til strategiplan som skal til behandling på KAs landsråd april 2018. Spørsmålene berører fremtidig finansiering og organisering av Den norske kirke, vider arbeidslivslovgivning, tariffpolitikk, interessevirksomhet og kompetanseutvikling. Spørsmålene er forsøkt besvart ut fra Kirkerådets behov for rådgivning sammenholdt med hva som oppleves å skulle være en arbeidsgiverorganisasjons primære oppgave.

Forslag til vedtak

Kirkerådet vedtar forslag til høringsuttalelse med de endringer som fremkom i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

KAs Landsråd vedtok i 2017 en strategiplan for perioden 2017 – 2019. Det fremlagte forslag til strategiplan gjenspeilet i liten grad at rettssubjektet Den norske kirke nå var kommet inn som nytt medlem. For å få anledning til en mer grunnleggende behandling av strategiplanen vedtok Landsrådet at det skulle avholdes ekstraordinært Landsrådsmøte innen utgangen av april 2018 med ny behandling av strategiplanen.

KA har sendt på høring spørsmål knyttet til gjeldende strategiplan for slik å gi medlemmene anledning til å uttrykke sin mening i forhold til noen sentrale spørsmålsstillinger.

Spørsmålene er inndelt i 6 temaområder hvor KA spesielt ønsker å få medlemmenes synspunkter. En del av spørsmålene berører Kulturdepartementets høringsnotat om ny trossamfunnslov. KA anfører i sitt notat «at det er viktig at medlemmene gir KA retning og strategi i oppfølging og videre arbeid med fremtidig lovgivning og finansiering». De 6 temaområdene er

1. Fremtidig finansiering av Den norske Kirke
2. Lovgivning/organisering av Den norske Kirke
3. Arbeidslivslovgivning
4. Tariffpolitikk
5. Interessevirksomhet
6. Arenaer og kompetanseutvikling

Kirkerådet ser det som positivt at medlemmenes synspunkter etterspørres når revidert strategiplan nå skal utarbeides. Samtidig ser vi at dette kan være svært utfordrende da KAs medlemsmasse i liten grad er homogen, særlig hva ressurser angår. Et lite fellesråd med få ansatte vil ha helt andre behov for råd og veiledning enn hva som er tilfellet for Kirkerådets del, dette gjelder både i forhold til arbeidsgiverrelaterte spørsmål, men også spørsmål av mer kirkepolitisk art. Samtidig ser vi faren for at det bygges opp en dobbel struktur i kirken, hvor KA oppleves som talerør for fellesrådene og KR som menighetsrådenes og bispedømmerådernes talsperson. I denne sammenheng er det viktig for oss å påpeke at Kirkemøtet er det øverste, representative organ i Den norske kirke, demokratisk valgt av og blant kirkemedlemmene. Kirkerådets rolle er blant annet å forberede og iverksette Kirkemøtets beslutninger.

Det vil i mange spørsmål kunne være ulike syn blant KAs medlemmer, dersom KA skal ha en egen policy i f.eks kirkeordningsspørsmål ved siden av eller i tillegg til de vedtak Kirkemøtet og Kirkerådet arbeider etter, vil dette fort kunne være konfliktskapende. Slike konflikter legger også beslag på tid og krefter. Det er derfor viktig at det foretas en grunnleggende drøfting av hvordan uenighet skal håndteres i en arbeidsgiverorganisasjon. Etter Kirkerådets syn bør kirkemøtevedtak følges lojalt opp av KA og på de områder Kirkemøtet har tatt stilling bør ikke KA utforme selvstendig politikk. Dette vil bli nærmere konkretisert i tilknytning til noen av spørsmålsstillingene i det følgende.

Gjennomgang av høringsspørsmålene utsendt fra KA

Under angis temaområdene med KAs forslag til svaralternativer samt forslag til uttalelse fra Kirkerådet.

1. Hva anbefaler dere KA å ha som sin fremste strategi når det gjelder fremtidig finansiering av Den norske kirke?

Avkrysning

- Fortsatt delt ansvar mellom stat og kommune basert på dagens kirkelov §§ 2 (a) og 15
- Fortsatt delt ansvar mellom stat og kommune, men overgang til rammetilskudd med mindre beskrivelser av utgiftsformål.
- Overgang til rent statlig tilskudd med unntak av gravplassdrift.
- Overgang til medlemsbasert økonomi innkrevd og fordelt sentralt.
- Overgang til medlemsbasert økonomi innkrevd lokalt.
- Annet med fritekst

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Økonomi er et av kirkens viktigste virkemidler, det er derfor rimelig at KA som arbeidsgiverorganisasjon er opptatt av dette spørsmålet. Samtidig er det krevende at KA skal ha en selvstendig strategi på dette område, uavhengig av hva Kirkemøtet her vil falle ned på. Kirkerådet har i sitt foreløpige høringssvar ikke tatt stilling til spørsmålet, men har vist til tidligere vedtak i Kirkemøtet.

Kirkemøtet vil behandle dette spørsmålet i april i tilknytning til forslag om ny trossamfunnslov.

Kirkerådet forutsetter at KA følger opp Kirkemøtets vedtak i dette spørsmålet.

2. Lovgivning/organisering

Organiseringen av Den norske kirke

Den norske kirkes lovgivning med grunnlag i Grunnlovens § 16 (vedtatt av Stortinget) og kirkens interne organisering er under debatt. Departementet har høsten 2017 hatt på høring forslag til ny trossamfunnslov og Kirkemøtet/Kirkerådet arbeider med spørsmål knyttet til fremtidig kirkeordning.

KAs strategiplan vedtatt 2017 har blant annet følgende målsettinger:

«At soknene i Den norske kirke sikres fortsatt selvstendig rettslig handleevne, et helhetlig ansvar for kirkelig virksomhet i soknene, en demokratisk styreform og fortsatt eierskap til kirkebygg, gravplass og tilhørende eiendommer».

«At arbeidet for å fremme en forenklet organisering av Den norske kirke med sikte på en fremtidig avvikling av ordningen med to arbeidsgiverlinjer videreføres».

Er det fortsatt tilslutning til disse?

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Kirkemøtet behandlet i 2016 sak om Veivalg for fremtidig kirkeordning og vedtok som et neste trinn i utviklingen en samordnet arbeidsgiverorganisering hvor arbeidsgiveransvaret videreføres som delt mellom biskop/bispedømmeråd og fellestråd, men samordnes ved en enhetlig lokal ledelse. Kirkerådet vil be KA bidra til å følge opp dette vedtaket i sitt arbeid fremover og i sin kontakt med fellestrådene.

Veivalg-vedtaket vil trolig bli iverksatt fra 2020, i henhold til Kirkerådets fremdriftsplan. En fremtidig samling av arbeidsgiveransvaret ligger frem i tid, sannsynligvis noen år etter 2020, etter at den nye kirkeordningen har fungert en stund. Inntil neste fase, det Kirkerådet har betegnet som fase 3, har Kirkemøtet bestemt at ordningen med to arbeidsgiverlinjer videreføres.

Hvilke målsettinger bør KA ha hovedfokus på overfor Stortinget i arbeidet med å revidere gjeldende kirkelov?

1. a) at lovgivningen om Den norske kirke viderefører hovedtrekkene av det som i dag utgjør kirkeloven.

b) at lovgivningen om Den norske kirke blir kortere og mer rammepreget, men fortsatt regulerer kirkens to rettssubjekter, deres oppgaver og ansvar samt hvilke organer som opptrer på deres vegne.

c) at lovgivningen om Den norske kirke inneholder minst mulig om kirkens organisering ut over etablering av kirkens to rettssubjekter. Kirkemøtet gis myndighet til å fastsette øvrig organisering, kirkelig inndeling, kirkelig organer og valg til disse.

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Utgangspunktet for spørsmålsstillingen, nemlig at KA på selvstendig grunnlag skal arbeide overfor Stortinget i spørsmål knyttet til fremtidig organisering av Den norske kirke er meget problematisk.

Dersom så skal skje må det være ut fra Kirkemøtets uttalelse om at det er ønskelig at Stortinget vedtar en kortfattet rammelov for Den norske kirke, og at Kirkemøtet deretter fastsetter den fremtidige kirkeordning, jf KM 05/13 pnkt 4.

Av KAs høringsuttalelse til trossamfunnslov på dette punkt kan vi bl.a lese følgende:

KA støtter på generelt grunnlag en utvikling som medfører mindre lovregulering av Den norske kirke. KA støtter også forslaget om at Kirkemøtet fastsetter kirkens grunnlag og lære og alle liturgier og gudstjenestelige bøker. Vi vil også støtte at Kirkemøtet på noen avgrensede områder kan fastsette bestemmelser om organisering, kirkelig inndeling, kirkelig organer og om valg av disse. Andre ledd i forslaget til § 10 går etter vår vurdering likevel for langt i å gi en tilnærmet ubegrenset myndighet til Kirkemøtet overfor soknet og soknets organer. Vår hovedinnvending er at myndigheten til Kirkemøtet gitt i § 10 er alt for vidtrekkende og uten at det er fastsatt skranker eller rammer for en slik myndighet over soknene som egne rettssubjekter. Samtidig er nesten alle bestemmelser som regulerer soknet og soknets organer foreslått tatt ut av loven uten at de rettslige, økonomiske og organisatoriske konsekvensene er vurdert. Forslaget vil etter vår oppfatning medføre betydelig omfordeling av myndighet fra kirken lokalt til kirken nasjonalt uten at det foreligger bred kirkelig konsensus om ønskeligheten av en slik utvikling. (...) KA har derfor avgjørende og kritiske motforestillinger særlig til §§ 9 og 10. Bestemmelsene i disse to paragrafene vil etter vår vurdering svekke både soknets nåværende rettslige stilling, men også soknenes økonomiske selvstendighet og organisatoriske handlingsrom.

Vi ser her at KA uttaler seg i strid med Kirkemøtets vedtak om hvilke spørsmål som bør reguleres i en fremtidig, kortfattet rammelov. Det vises til Kirkemøtets vedtak i sak 11/15 Behovet for fremtidig lovgivning om Den norske kirke – Stortingets rolle i kirkestyret. Det vil være svært uheldig om det i forhold til dette spørsmålet gis sprikende signaler overfor Stortinget, signaler som undergraver Kirkemøtet som Den norske kirkes øverste, representative organ.

Avkrysningsspørsmål:

2. at framtidig lovgiving om Den norske kirke omtaler et fellesorgan for soknene som kan opptre som arbeidsgiver og forvalter av økonomi, kirkebygg, gravplass mv.

Ja/**nei**/usikker

3. at ordningen der valgte kirkelige ombud har rett på inntil 12 dager fri for å skjømte sine verv videreføres.

Ja/nei/usikker

4. at forvaltningslov, offentlighetslov og arkivlov fortsatt skal gjøres gjeldende for Den norske kirkes organer.

Ja/nei/usikker

5. at kirken fortsatt har ansvaret for den offentlige gravplassforvaltningen.

Ja/nei/usikker

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Over er det markert med gult i forhold til Kirkerådets stillingtagen til spørsmålene. Det er som før nevnt et mer grunnleggende spørsmål om en arbeidsgiverorganisasjon skal ha meninger og eventuelt øve påvirkning i disse spørsmålene.

3. Arbeidslivslovgiving

En av KAs oppgaver er å bidra til utvikling av arbeidslivspolitik og lovgiving.

Er det sider ved norsk arbeidslivslovgiving som dere gjerne skulle sett annerledes og som KA derfor bør øke sin oppmerksomhet på?

Kommentar

Er det sider ved dagens arbeidslivslovgiving som i for liten grad hensyntar de behov dere har for å utføre virksomhetens oppgaver?

Kommentar

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Kirkerådet ser det som viktig og nødvendig at KA arbeider aktivt med og har høy kompetanse knyttet til arbeidslivslovgiving generelt, og spesielt innenfor kollektiv arbeidsrett. Mange av fellesrådene vil nok ha behov for rådgiving også innenfor individuell arbeidsrett.

4. Tariffpolitikk

KAs tariffavtaler kjennetegnes av mange likhetstrekk med avtaleverket i offentlig sektor, herunder offentlig tjenestepensjon.

KA har hatt som målsetting at tilsatte i Den norske kirke bør være omfattet av samme tariffavtale uavhengig av om de er tilsatt i soknene eller i Den norske kirke nasjonalt.

Er det fortsatt tilslutning til å legge seg tett på offentlig sektor?

Ja/nei

Er det fortsatt tilslutning til målsetting om felles avtaleverk for alle som arbeider i Den norske kirke?

Ja/nei

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Kirkerådet ser det som tjenlig at tariffavtalene legger seg tett på offentlig sektor, og det er en målsetting å ha et felles avtaleverk for alle tilsatte i Den norske kirke.

Når det gjelder spørsmålet om tjenestepensjon foreligger det en avtale om medlemskap i SPK frem til 2020. Fremtidige pensjonsordninger må utredes, og Kirkerådet ser det som nyttig om dette kunne skje i et samarbeid mellom Kirkerådet og KA. For øvrig vises det til Kirkemøtets høringsuttalelse til Staten og Den norske kirke, et tydelig skille (KM 10/15), hvor det heter at «Kirkemøtet understreker betydningen av at pensjonsrettighetene til de ansatte som er berørt av virksomhetsoverdragelsen, blir ivarettatt på en god måte» og videre «KM vil ta pensjonsspørsmålet opp til behandling i 2019, etter forutgående prosess med alle berørte parter.».

5. Fellesløsning/ Interessevirksomhet/ Bistand i virksomhetsutviklingen

Medlemmene har ut fra vedtektene rett på bistand fra KA til å bedre rammebetingelser til å «oppfylle sine kirkelige og samfunnsmessige oppgaver»

Hvilke rammebetingelser har dere behov for at KA arbeider for å forbedre?

Kommentar

Hvilke områder har dere størst behov for bistand når det gjelder utvikling av egen virksomhet?

(Avkrysning) Flere svar mulig

Personalledelse og kompetanseutvikling

Konflikthåndtering

Rekruttering og lederutvelgelse

Omstilling, strategi og utviklingsarbeid

Kirkebygg og eiendomsforvaltning

Gravplassforvaltning

Administrasjon, IKT og økonomiforvaltning

Anskaffelser, kontrakter og andre juridiske spørsmål

Andre områder: (fritekstmulighet)

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Kirkerådet ser det som viktig at KA yter bistand i forhold til mange av de områdene som her er nevnt, selv om Kirkerådets behov for bistand er begrenset.

Når det gjelder spørsmål som gjelder kirkebygg og gravplassforvaltning er det viktig at det er et godt samarbeid mellom KA og KR slik at et kirkelig organ ikke opplever at KA og KR gir ulik rådgivning til det samme spørsmålet. Heller ikke ut fra et effektiviseringshensyn bør det være dobbel rådgivningstjeneste fra nasjonalt nivå i Den norske kirke.

6. Arenaer og kompetanseutvikling

Ut fra vedtektene skal KA arbeide for «å styrke medlemmenes faglige kompetanse». KA tilrettelegger arenaer for sine medlemmer. Noen arenaer /nettverk er for spesielle grupper, andre favner bredt.

KA bistår medlemmene i utviklingen av kompetanse innen ledelse og personalutvikling, byggforvaltning, rådsopplæring, økonomi, konflikthåndtering osv.

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet

Kirkerådet ser på folkevalgteopplæringen som en oppgave trossamfunnets forvaltningsorganer selv må ta ansvar for, men at det er nødvendig med bistand fra arbeidsgiverorganisasjonen i opplæring i arbeidsgiverrelaterte spørsmål (kollektiv arbeidsrett) samt gravferd.

Kirkerådet vil spesielt peke på den opplæringen som må finne sted etter kirkevalget i 2019. Den vil i tid være sammenfallende med vedtak og følgelig implementering av ny kirkelov (kap 3 i trossamfunnsloven) samt ny kirkeordning vedtatt av Kirkemøtet. Det er nødvendig at Kirkerådet tar ansvar for denne opplæringen, men som nevnt over med kjøp av enkelte tjenester fra KA.

Er det ytterligere arenaer dere har behov for at KA tilrettelegger?

Kommentar

Er det noe konkret dere savner i KAs kurs/arrangementsportefølje?

Kommentar

7. Andre spørsmål (alle)

Er det noe dere mener KA bør bruke mer eller mindre ressurser på?

Kommentar

Er det noe dere mener KA ikke ivaretar på en god nok måte for sine medlemmer?

Kommentar

Forslag til uttalelse fra Kirkerådet
Ingen kommentarer.